

Takácsok Budaörsön a XVIII–XIX. században

Városunk ipartörténetének érdekes, korai adatára bukkanhatunk az Országos Levéltár iratai között. A Tökön működő és a XVIII. században alakult takácscéh tagjai között budaörsi mesterek is találhatóak voltak, az e témával foglalkozó jelentések szerint. Forgassuk vissza az idő kerekét, és nézzünk körül kicsit e céhes világban!

A Tökön bejegyzett filiális takácscéh Budaörsön lakó mesteri privilégiumukat valamikor 1770 és 1780 között nyerték Mária Teréziától, ugyanakkor Somogyi Antal főszolgabíró 1807. február 28-án kelt jelentésében olvashatjuk „Töki Helységben pediglen E. Betű alatt egy Privilégium hasonlóképpen párban (másolatban) találtatott. Mellyeket a Szomszéd Buda és Pest K.(királyi) Városoktul kölcsönözték.”

A következő adat arra vall, hogy nem alakult újra a céh, bár Pest megye 1808. évi jelentése szerint az engedélynek mindedig ususában vagyon. Vajon mi lehetett az oka? Minden bizonnyal a privilégium elnyeréséhez szükséges magas összeg, melyet képtelenek voltak vagy nem akartak a mesterek kifizetni. Valamiképp azonban túlélhette a takácsok céhe

a válságot, hisz a levéltári anyagok között található Dep.(artamentum) Civ./itatense /1835/10. iratban újra a töki filiális takácscéhhez foglalkozik a magas előjáróság:

„Miután a megyéjökbeli Páty, Bia, Kis-Torbágy, Buda-Eörs, Zsámbék és Tinnye helységekben lakó Takáts mesterek folyamodására múlt Évi december 30.-ik napjáról 6107 szám alatt felterjesztett és ide ismét vissza mellékelt Tiszti Jelentés szerint az állíttatnék, hogy az érdeklött helységekben lakó Takáts mesterek a rendszeres vizsgálódás teljesítése végett többszöri felszólíttatás után is meg nem jelenvén bizonyos jelle legyen, hogy különös Czéh alakítására mind értékök, mind számokra nézve elégtelenek. Az esedezők kérelem levelök mellett elémutatott jegyzőkönyvi kivonatban pedig nyilván erősíttetik, hogy a folyamodók az illető Elöljáróknak bizonyossága szerint házokkal és szőlőkkel bírván a Taksák fizetésére és a Czéhbeli társaságnak folyvást illendő fenntartására mindenkor képesek fognak lenni, és így ezen kétrendbeli Tiszti Tudósítás egymással meg nem egyez, azért a Vizitáló Rendek oda utasítanak, hogy e tárgyra nézve kimerítő irályt szerezvén további tudósítást terjesszenek fel.”

Filipszky István